

Fra: [Håkon Andreas Riegels](#)
Til: [Sørås Ola](#)
Emne: SV: Kommunalt næringsavfall
Dato: mandag 5. februar 2018 15:10:29
Vedlegg: [notat-om-utvidet-egenregi.pdf](#)

Hei Ola,

Beklager sent svar.

Jeg har forsøkt å oppsummere vesentlige forskjeller i tildeling av enerett og bruk av utvidet egenregi under. Om noe er uklart så slå gjerne på tråden, så kan vi diskutere oss gjennom det.

Når det gjelder forskjellen på alternativ 2 og 3 er den praktiske siden for FR IKS antakelig ikke så forskjellig. Den største forskjellen ligger nok i muligheten til å tildele enerett til et selskap, for eksempel FR Næring AS, som har mer enn 20 % av virksomheten rettet mot andre enn eierkommunene. Dersom man vil at FR IKS skal kunne videredelegere ansvar for kommunalt næringsavfall må man også benytte enerett.

-

Unntaket for enerett, jf. 2-3 :

For å tildele enerett er det et vilkår at den som blir tildelt enerett er å anse som et *offentligrettslig organ*, jf. anskaffelsesforskriften § 1-2. Spørsmålet må besvares etter en helhetsvurdering, der man særlig ser hen til selskapets aktivitet, omsetning og formål. Det er altså ikke et 80/20 % krav for at selskapet skal kunne tildeles enerett (slik det er for egenregi). Dersom selskapet ikke er å anse som et offentligrettslig organ etter anskaffelsesforskriften kan tildeling av enerett ikke benyttes.

Tildeling av enerett begrunnes i allmenhetens behov. Det er viktig at kommunene selv kan bestemme hvordan og hvor eget næringsavfall skal håndteres ut fra miljø- og klimamessige målsettinger. Mulighet for tildeling av enerett for kommunalt næringsavfall kan også bidra til å sikre kontinuitet og tilstrekkelig kapasitet for den kommunale innsamlingen og behandlingen. Samlet gir dette argumenter for at tildeling enerett på kommunalt næringsavfall er mulig dersom eneretten kan begrunnes ut fra miljøhensyn, og eventuelt også ut fra hensynet til planlegging og dimensjonering av kommunens avfallshåndtering. I tillegg må det gjøres en konkret vurdering av om enerettstildelingen er forenelig med EØS-avtalens regler, herunder reglene om fri bevegelse og konkurransereglene.

Jo større andel av virksomheten som har industriell eller forretningsmessig karakter jo mindre sannsynlig er det at selskapet kan tildeles enerett. Dersom virksomheten er utsatt for en sterk konkurranse fra andre aktører, trekker også dette i retning av at virksomheten ikke omfattes av anskaffelsesreglene som offentligrettslig organ.

Innsamling og behandling av det kommunale næringsavfallet kan anses å høre innunder allmenhetens behov, jf. også miljø- og klimamessige krav og målsettinger som kommunene er bundet av. Det legges til grunn at eierkommunene kan tildele enerett til å samle inn og håndtere det kommunale næringsavfallet dersom dette kan begrunnes konkret i miljømessige hensyn og det kan dokumenteres en miljøgevinst, og eneretten ikke er i strid med andre EØS-regler. Det må treffes gyldig vedtak om dette i eierkommunene, og vedtakene må være kunngjort offentlig. Disse vilkårene gjelder ikke for utøvelse av egenregi.

Det må gjøres oppmerksom på at det for tiden verserer en klagesak til ESA på nettopp tildeling av enerett i fbm kommunalt næringsavfall. Jeg fikk fra ESA nettopp bekreftet at det vil ta enda noe tid(startet i 2015) før denne er avgjort. Det kan være greit å ha dette i mente når man vurderer hvilken løsning man bør velge.

KS bedrift har tidligere fått tildeling av enerett på kommunalt næringsavfall vurdert av professor Hjelmeng. Du finner utredningen her: <http://www.ksbedrift.no/media/1829/kommunale-enerettigheter-i-avfallssektoren.pdf>

Unntaket for utvidet egenregi, jf. § 3-1.:

For egenregi er det to sentrale vilkår som må være oppfylt. Det ene er kontrollkriteriet: eier må utøve en kontroll med leverandørselskapet som tilsvarer kontrollen oppdragsgiver har med egen virksomhet. (For IKS er det tilstrekkelig med felles kontroll). Det andre kriteriet er aktivitetskriteriet. Dette tilsier at den vesentligste delen av leverandørens aktivitet må være knyttet til de kontrollerende oppdragsgivere. Aktivitetskravet er i dag satt til 80/20. Det legges til grunn at en kommune selv må kunne bestemme hvem/hvordan eget avfall skal håndteres. Vi har tidligere fått dette vurdert av advokat Morten Goller, du finner notatet vedlagt som PDF.

Oppsummert:

Bruk av utvidet egenregi, jf. anskaffelsesforskriftens § 3-1, egner seg godt dersom leverandøren i hovedsak har sin aktivitet rettet mot eierkommunene, 80/20 % (aktivitetskriteriet) og man har kontroll tilsvarende egen virksomhet over leverandøren. Håndtering av det kommunale næringsavfallet vil utgjøre en del av de 80 %. Ved bruk av egenregi kan det ikke være private på eiersiden hos leverandøren. Man slipper ved bruk av egenregi å begrunne valget på samme måte som man må ved tildeling av enerett.

Reglene om enerett fremgår av anskaffelsesforskriften § 2-3. Det er ikke så strenge til at leverandøren må i hovedsak ha sin aktivitet rettet mot eierkommune. Det er allikevel et krav at leverandøren må falle inn begrepet offentligrettslig organ etter forskrift om offentlig anskaffelse. Dette tilsier at hovedaktiviteten ikke bør være markedsmessig, men det er ikke et 80/20 % krav. Dersom kommunen ønsker å åpne for videredelegering av enerett til andre leverandører (for eksempel datterselskap) må en benytte enerettsunntaket. Ved tildeling av enerett må det fattes et vedtak om tildeling og vedtaket må begrunnes(se over.)

Med beste hilsen,

Håkon

Håkon Andreas Riegels

Advokatfullmektig

KS Bedrift

E-post E-mail: hakon.riegels@ksbedrift.no

Mobil Cellular: (+47) 468 92 872

<http://www.ks-bedrift.no>

SAMFUNNSANSVARLIG FORRETNINGSDRIFT

Corporate Social Responsibility

Følg oss på [Twitter](#) og [Facebook](#)

Fra: Sørås Ola [mailto:Ola@fosen.renovasjon.no]

Sendt: mandag 5. februar 2018 09.52

Til: Håkon Andreas Riegels <Hakon.Riegels@ksbedrift.no>

Emne: Kommunalt næringsavfall

Hei

Vi snakket sammen rett før jul. Om jeg husker rett skulle du sende over noen vurderinger rundt kommunalt næringsavfall. Har du rukket å se på denne saken?

Med vennlig hilsen

Ola Sørås

Daglig leder Fosen Renovasjon IKS

www.fosenrenovasjon.no

Ola.Soras@fosen.renovasjon.no

97161312

Hei Kristine

Takk for rask tilbakemelding.

God jul og godt nytt år.

Mvh

Ola

Fra: Kristine von Hanno [mailto:Kristine.Von.Hanno@ksbedrift.no]

Sendt: onsdag 20. desember 2017 13:17

Til: Sørås Ola <Ola@fosen.renovasjon.no>

Emne: SV: Spørsmål om kommunalt næringsavfall

Hei Ola,

Her er det intet enkelt svar blant annet på grunn av pågående avklaringer i ESA.

Vår advokatfullmektig Håkon Andreas Riegels vil kontakte deg i løpet av kort tid for å utdype litt mer om temaet.

Benytter anledningen til å ønske deg og dine en riktig god jul og et godt nytt år!

Med vennlig hilsen
Kristine von Hanno
Næringspolitisk rådgiver KS Bedrift Avfall
Mobil: 416 98 596

KS Bedrift
SAMFUNNSANSVARLIG FORRETNINGSDRIFT
Corporate Social Responsibility
www.ksbedrift.no

Fra: Sørås Ola [<mailto:Ola@fosen.renovasjon.no>]
Sendt: onsdag 20. desember 2017 12.13
Til: Kristine von Hanno <Kristine.Von.Hanno@ksbedrift.no>
Emne: Spørsmål om kommunalt næringsavfall

Hei

Fosen Renovasjon IKS (FR IKS) er i dag organisert på tilsvarende måte som mange andre IKS. Fosen Renovasjon Næring AS (FRN AS) ble opprettet i 2014 og er 100% eid av FR IKS.

FR IKS utfører husholdningsrenovasjon for helårsboliger og fritidsboliger i eierkommunene (Rissa, Åfjord, Bjugn og Ørland). I tillegg utfører vi tømning av slamavskillere i eierkommunene og 3 andre kommuner.

FRN AS tilbyr renovasjonstjenester for næringslivskunder. FRN AS har avtale med FR IKS hvor FR IKS utfører noen innsamlingstjenester og behandling av noen avfallsfraksjoner.

3 av eierkommunene har i dag avtaler med FRN AS for kommunalt næringsavfall. Dette er gamle avtaler som løper. Den siste eierkommunen har avtale med Ragn Sells.

Jeg har fått oppdrag fra styret og representantskapet å legge fram en sak som viser mulighetene for kommunenes næringsavfall, samt fordeler og ulemper for kommuner og FR. Jeg har lest saken som ligger på hjemmesiden deres (<http://www.ksbedrift.no/bransjer/avfall/ansvar-og-roller/enerett-interkommunalt-samarbeid/kommunene-har-rett-til-aa-bestemme-over-eget-naeringsavfall/>). Men lurer på om dere kan utdype dette litt.

Slik jeg forstår dette, har kommunene 3 muligheter:

1. Følge anskaffelsesregelverket (kjøpe tjenesten etter anbud)
 2. Fosen Renovasjon IKS utfører innsamling og behandling i utvidet egenregi
 3. Tildele Fosen Renovasjon IKS enerett
- Kan dere si noe om forskjellen på alternativ 2 og 3 både fra kommunenes ståsted og for FR IKS?
 - For utvidet egenregi står det et kriterie om at 80% av aktiviteten må være for de kontrollerende oppdragsgiverne. Vil det kommunale næringsavfallet være med i disse

80%.

- Finnes det noe tilsvarende krav dersom oppgaven tildeles med enerett?

Med vennlig hilsen

Ola Sørås

Daglig leder Fosen Renovasjon IKS

www.fosenrenovasjon.no

Ola.Soras@fosen.renovasjon.no

97161312